

gospodarske, obrtniške in narodne.

Izhajajo vsako sredo po celi pòli. Veljajo v tiskarnici jemane za celo leto 3 gold. 40 kr., za pol leta 1 gold, 70 kr., za četrt leta 90 kr., pošiljane po pošti pa za celo leto 4 gold., za pol leta 2 gold. 10 kr., za četrt leta 1 gold. 10 kr.

V Ljubljani 12. oktobra 1887.

O b s e g: Uradne vesti c. kr. kmetijske družbe kranjske. — Vprašanja in odgovori. — Gospodarske novice. — Zemlje- in narodopisni obrazi. — Nasledki „šnopsa“. (Dalje.) — Naši dopisi. — Novičar.

Gospodarske stvari.**Uradne vesti c. kr. kmetijske družbe kranjske.**

Št. 17.653.

Razglas c. kr. finančnega ministerstva

z dne 16. junija 1887. 1. do deželnih finančnih oblastev 1. na Dunaju, 2. v Pragi, 3. v Brnu 4. v Inomostu, 5. v Gradcu, 6. v Lincu, 7. v Solnogradu, 8. v Opavi, 9. v Celovcu, 10. v Ljubljani, kakor tudi do upravništev solišč, 11. v Ebensee-u, 12. v Ischel-u, 13. v Hallstadtu, 14. v Aussee-u, 15. v Halleinu in 16. v Hallu.

Vsled semkaj naznanjenih nujnih želj več kmetijskih društev in korporacij za olajšanje naredeb glede naročevanja solnih odpadkov, s kakeršnimi bi gnojili člani takih skupščin, določuje se za poskušnjo in s pridržkom preklica, ako bi se s takimi odpadki delalo na kvar in škodo solnih dohodkov, to le:

Za posamezne kmetovalce vsake kmetijske okrajne zadruge, vsakega kmetijskega okrajnega društva ali podružnice, vsake kmetijske zbornice morejo se potrebni solni odpadki za svoje gnojilne namene po načelniku takih društev po naslednjem zaznamku naročevati in dobivati.

Ta zaznamek, v katerega je vpisati posamezne kmetovalce po njihovem stanovanji, stanu in imenu, in v katerem je navesti tudi od vsakega zahtevano množino solnih odpadkov, predložiti je po načelniku v dveh spisih dotičnemu deželnemu kulturnemu svetu oziroma kmetijski družbi v presojo in potrdilo, da se resnično toliko in toliko odpadkov potrebuje. Kadar se ti zaznamki vrnejo načelniku, predložiti jih je z vsemi popravki in s potrdilom (Certificirungsklausel) v dveh spisih dotičnemu upravništvu solišča v predpisano uradovanje, ter je natančno naznaniti kraj, kjer hoče na-

čelnik prevzeti poslano reč in pa postajo bližnjega okrajnega nadzorskega vodje finančne straže. (Finanzwache-Controlls-Bezirksleiter).

Upravništvo soliško oziralo se bode pri mesečni razdelitvi nabrane zaloge solnih odpadkov na vsa do tega časa mu došla in še veljavna naročila po razmeri njih množine, toda le tako, da vsak naročnik dobi najmanj 50 $\frac{h}{g}$, to je: eno vrečo solnih odpadkov, in sicer se bode oziralo na taka skupna naročila tako, da bode množina takih skupno naročenih in odposlanih solnih odpadkov po željah teh društev, ako mogoče vsaj en železniški voz (vagon) znašala.

Pri tem pa je opomniti, da je odpadke v odkazani množini izročiti tudi tistim naročnikom, katerih potrdila (certifikati) so ob času razdelitve še veljavna, akoravno bi bila ta veljavnost nehala pred odpošiljatvijo ali ob času odpošiljatve zaradi preteklih 2 mesecev njih veljave.

Za solne odpadke, ki se odkazujejo vsled takih skupnih naročil, izda solna prodajalna blagajnica samo eno na načelnika dotične kmetijske skupine glasečo se boletu. Pri onih soliščih, pri katerih se odpošiljajo solni odpadki po c. kr. glavnem ravnateljstvu (General-Direction) državnih železnic, izročiti je dotično množino odpadkov za boletu c. kr. glavnega ravnateljstva državnih železnic navedenemu načelniku, da salduje boletu in da prevzame in odpošlje dotične solne množine prejemnikom. Druga boleta in en zaznamek pošlje se pa po sol prodajočem uradu oziroma po nadzorstvu solne prodajalnice okrajnemu nadzorskemu vodji finančne straže, kateremu mora načelnik vprejemnem kraju naznaniti prihod poslano reči, da isto pregleda in izroči omenjenemu načelniku, ako jo je našel brez pogrška, proti potrdilu na eni boleti in zaznamku in da odpravi svinčeni pečat.

Navedeni načelnik mora oddati potem prejeto solne odpadke posameznim naročnikom nara-

nost, kolikor in kakeršnih je prejel za vsakega, proti potrdilu prejema najkasneje v 14 dneh, ker je solnemu oskrbništvu odgovoren za to izvršitev.

Ko bi eden ali drugi naročnik sebi nakazane in že plačane množine solnih odpadkov ne hotel prevzeti, dolžan je načelnik naznaniti to nadzornemu okrajnemu vodji, da on da te solne odpadke na najprimernejši način uničiti, ker načeloma ni dovoljeno, da bi se od kmetovalcev za svoje gnojilne namene naročeni odpadki prepustili komur koli si bodi. V tem slučaju se tudi za odpadke dano plačilo ne povrne, na kar se morajo naročniki že naprej opozoriti. Nadzorni okrajni vodja ima potem boletu s potrdilom prejema poslati do solne prodajalnice oziroma do nadzorne solne prodajalnice, od koder jo je dobil; eden spis zaznamka obdrži pa on zaradi nadzorstva resnične oddaje označene množine odpadkov posameznim kmetovalcem in oziroma za porabo, ako bi se z bok navedenih odpadkov utegnila pričeti kazenska obravnava.

Zaznamek.

po načelniku kmetijskega okrajnega društva v _____ za kmetovalce okraja _____ iz solišča _____ skupno naročenih solnih odpadkov za svoje gnojilne namene.

	Odgovor.
1. Izjava, hoče li načelnik nakazane odpadke le v celih železničnih vozovih (vagonih) ali katero koli odkazano množino prevzeti?	k 1.
2. Kraj, kjer bode načelnik prevzel poslano solne odpadke?	k 2.
3. Uradni sedež kontrolnega vodje bližnjega finančnega okraja?	k 3.

Okrajno kmetijsko društvo: _____ Solišče: _____

Deželni kulturni svet oziroma c. kr kmetijska družba: _____

Zaporedna št.	Imena posameznih kmetovalcev, ki so naročili odpadke	Njihovo stanovanje	Njih stan (veliki posestnik, mali posestnik, najemnik itd.)	Od posameznih naročen na množina	Po deželnem kulturnem svetu oziroma kmetijski družbi potrjena množina	Pri solišči odkazana množina	Potrdilo dež kulturnega sveta oziroma kmetijske družbe, da so od posameznih kmetovalcev naročene množine gledé na njihovo kmetijo in obdelovanje potrebne in primerne, tam pa popravljene bile in na kak način.
							Dan in mesec (datum) pečat: podpis:

Ako bi navedeni načelnik omenjenih društev prejemši naznanilo od navedenega glavnega ravnateljstva na skupno naročilo oddeljene množine ne hotel prevzeti zaradi tega, ker je morebiti ni toliko, kolikor so je naročili, ali pa iz kakih drugih vzrokov, oziroma ako bi pristojnega denarnega zneska ne hotel poslati glav-

nemu ravnateljstvu, tedaj se tista množina ne sme njemu poslati, ampak se mora drugi mesec nabrani zalogi solnih odpadkov priračuniti, in tako ta mesec nabrana zaloga oziraje se na navedeno še ne izvršeno skupno naročilo, če je še veljavno, med druge med tem časom s prošnjo došle naročnike po predpisu razdeliti. Ako bi se pri tej razdelitvi na skupno naročilo odkazani solni odpadki zopet ne hoteli sprejeti, smatralo se bode to skupno naročilo za neveljavno ter se na nje ne bode več oziralo, ker podaljšanje veljave certifikatom za naročila solnih odpadkov nad dva meseca ni dopuščeno z ozirom na množiča se naročila na take soli in z ozirom na to, da jih je le malo, in ker bi vsled tega gotovo narasle marsikatere sitnosti in pritožbe poznejšnih naročnikov.

Naredbe gledé oddaje odpadkov za gnojilne namene na posamezna naročila ostanejo tudi še za naprej veljavne.

Konečno se določuje še to, da se bodo v prihodnje za zavezovanje ali zaklep vreč s solnimi odpadki namesto svinčenih pečatov (plomb) do daljnjih naredeb vpeljali papirnati zaklepi (vinjete), kateri bodo podobni tistim, ki rabijo pri pošiljatvi tovarniške soli, in na katerih mora biti napisano: „Salzsud-Betriebs-Abfälle“ in pa ime solišča. Ako bi se pa s tem lažim zaklepom vreč pospeševale zlorabe s solnimi odpadki, to se bode precej zopet nadomestil s svinčenim pečatom.

Za ta zaklep ali zavezo se od naročnikov ne bode zahtevalo nikako plačilo.

Dopis c. kr. vlade kranjske.

Št. 9435.

Visoko c. kr. kmetijsko ministerstvo prijavilo je semkaj z odlokom od 8. septembra t. l. št. 12486, da je pripravljeno dati tistim posestnikom, ki hočejo skusiti ohraniti svoje po trtni uši napadene vinograde s kulturnim obdelovanjem vsaj skozi tri leta, brezplačno žveplenega ogljika in na posodo vbrizgalnih kolov. To se bode pa le zgodilo, ako bode tehniški vodja Reichel priznal, da so potrebni pogoji za vspeh in če se dotičnik zaveže ravnati po navodih imenovanega vodje.

Za nakup potrebnih gnojil se državna podpora ne more dovoliti.

To se torej daje častitemu glavnemu odboru c. kr. kmetijske družbe na znanje, s prošnjo, da blagovoli to prijaviti podružnicam in vinščakom sploh.

V Ljubljani 19. septembra 1887.

C. kr. deželni predsednik:
Winkler s. r.

Vprašanja in odgovori.

Vprašanje 82. Skoraj vsako leto sejem na jesen češpljeve koščice, vzkali jih pa neznatno malo. Kaj je vzrok, morda jesenska setev? (G. L. v R.)